

TIJD VOOR FUNDAMENTELE VERANDERING TIJD VOOR EEN OFFENSIEF!

Het FNV-Offensief...een voorstel

Bijgewerkt 18 maart 2018 - Jan Verhagen

Gaat het wel goed met het FNV-Offensief? Na de best wel spetterende 'kick off' op 13 januari 2018 is het stil geworden.

Vandaag – zondag 18 maart – zie ik op www.fnv.nl vooral aandacht voor de PR-campagne 'Zo werkt Nederland', voor de belastingaangifte en voor de gemeenteraadsverkiezingen

onder het bloedeloze motto 'kies sociaal'.

Wie het FNV-offensief volgt weet dat dit laatste – de verkiezingen - er *iets* mee te maken heeft. Maar ondertussen blijven doel, slogans, eisen, plannen en aanpak 'schuiven' en/of stagneren.

Het lijkt erop dat de 'clash' van januari tussen Dagelijks Bestuur en Ledenparlement tot een soort 'pauzestand' heeft geleid, in afwachting van verdere besluitvorming.

Symbolisch is de afwezigheid van bestuurder Kitty Jong op een kaderbijeenkomst van Netwerk Arbo van 16 februari, waar 'het offensief' prominent stond geagendeerd: '*ik heb toch niets nieuws te melden*' was de motivatie.

Dat is een slechte zaak, want een offensief tegen de race naar beneden IS hard nodig, en wel NU. Hieronder een voorstel: '*wat dan*'. En op blz.2 meer over het '*waarom*'.

WAT DAN? EEN ALTERNATIEF!

Waarom geven we het offensief niet met spoed een meer 'actiegerichte' (en ook minder dure!) aanpak? Dat kan als volgt:

1. **Actie op de werkvloer is de basis:** de bedrijven en instellingen die *op dit moment al* de strijd tegen de race naar beneden voeren - van Deliveroo tot postsorteerders en buschauffeurs - moeten *in het hart* van het offensief komen te staan: zij zijn het fundament, van waaruit we verder werken. Die strijd moet zichtbaar worden gemaakt. Hun manier van aanpakken wordt het 'leermodel' voor het offensief. Het offensief **komt** er niet, het **is** er al. Het is het begin van een olievlek die de FNV neerzet als serieus te nemen tegenmacht. En niet puur als lobbyist in het kader van gemeenteraad, parlement en kabinet.
2. **Focus!** Voer het offensief niet over alle onderwerpen waar de vakbeweging zich mee bezig wil houden, maar omlijn scherp wát in het hart van de race naar beneden past. En vooral ook: wat we *nu even niet* meenemen. Maximaal 5 concrete onderwerpen. Bijvoorbeeld:
  - Doorgesloten flexarbeid
  - Marktwerking en aanbesteding
  - Verdringing van betaald werk door onbetaalde arbeid
  - Robotisering
3. **Beperkt aantal eisen, basis voor maatwerk.** Formuleer een beperkt aantal offensief-brede eisen op de gekozen thema's. Eisen die voldoende houvast bieden om in bedrijven, instellingen, sectoren te worden omgewerkt tot *op maat gesneden* eisen.
4. **Benoem alleen de oorzaken die we kennen:** aanbesteding, marktwerking, doorschietende flex. Geef stevige impulsen aan onderzoek naar diepere oorzaken. De vaagtaal die we rond het offensief steeds weer neerzetten, bewijst dát we het nog niet allemaal helder hebben:
5. **Top-down of bottom up, de verkeerde discussie.** Top down resulteert in van hogerhand opgelegde activiteiten, weinig draagvlak, geen resultaten. Maar eenzijdig 'bottom-up' leidt tot versnippering, tot ongerichte acties. De geschiedenis biedt tal van voorbeelden van beide varianten, en hun mislukkingen
6. **Eén proces, van bottom naar top...en terug.** Hoe kunnen top en basis elkaar aanvullen?
  - De 'top' ondersteunt, stimuleert en faciliteert werknemers die de strijd daadwerkelijk aangaan. De basis, de werkvloer, is daarmee het fundament van het offensief.
  - Al die afzonderlijke acties met elkaar verbinden tot één offensief, ze omzetten in een steeds groter wordende olievlek, en benutten voor het realiseren van duurzame resultaten. Daar zal 'de top' de vakbondshanden vol aan hebben.

WAAROM DIT VOORSTEL?

Het blijft opvallend dat het offensief op meerdere gedachten *hinkt*: concrete eisen én aanpakken van 'diepere oorzaken'. Actievoeren én invloed uitoefenen op 'de politiek'. Daar is niets mis mee, maar *hinken* is niet goed, en dat komt vooral door de volgende oorzaken:

1. we blazen hoog van de toren over een andere maatschappij, over fundamentele veranderingen, en over het aanpakken van diepere oorzaken. Maar onze analyse daarvan is versnipperd, verdeeld en ook nog eens flinterdun. Dat leidt tot een *luchtballon-effect*: groot opblazen, waarna de ballon reutelend leegloopt..
2. we *starten* een offensief dat zijn basis NIET zoekt op de plekken waar de strijd NU AL plaatsvindt, maar daar buitenom. Op 13 januari, bij de start in Utrecht zat het wel goed: Deliveroo, de zorg, de postsorteerders, de WSW, de buschauffeurs: ze stonden in het hart van de kick-off. Maar op 18 maart lijkt het offensief vrijwel verdwenen...terwijl de strijd wel doorgaat. Wat op dit moment overblijft van het offensief zelf zijn activiteiten rond pensioenen, bijeenkomsten in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen ('kies sociaal') en het verzamelen van *individuele* verhalen.

Geen samenhang, geen zichtbaar offensief, en een focus op het individu.

Waar leidt dat uiteindelijk toe? Tot machteloos lobbyen naar kandidaten voor de gemeenteraad, wethouders, kamerleden en kabinet. En niet tot pressie op basis van de tegenmacht die werknemers-in-beweging vormen. De polder in zijn allerzwakste vorm!

Dit voorstel beoogt een broodnodige kentering: van machteloosheid naar kracht..

Een paar weken geleden ging het in Pakhuis de Zwijger, in aanwezigheid van Kitty Jong, óók over dit onderwerp. Het werd van de FNV uit een nogal ongeïnspireerde vertoning. De meeste strijdbaarheid kwam van historicus Sjaak van der Velde en - nota bene - van NRC-columnist Menno Tamminga.

Helaas vatte een bezoeker alles aan het eind pijnlijk treffend samen: 'ik mis een gevoel van urgentie'. Ik ook. Vandaar het stempel 'urgent' op dit voorstel.